

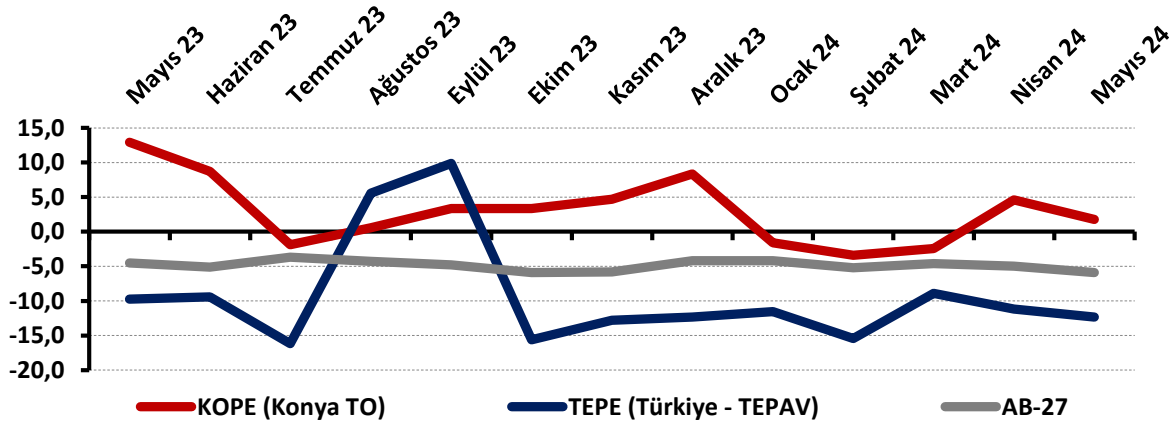
PERAKENDE GÜVEN ENDEKSİ MAYIS AYINDA AYLIK VE YILLIK BAZDA AZALDI

Konya Perakende Güven Endeksi (KOPE) Mayıs 2024'te geçen aya ve geçen yıla kıyasla azalmıştır. Geçen yıla kıyasla görülen kötüleşmede geçtiğimiz 3 ayda işlerin durumu ve önümüzdeki 3 ayda satış beklentisi göstergelerindeki olumsuz değişim belirleyici olmuştur. Mayıs 2024'te Konya perakende sektörü güveni Türkiye genelinden daha iyi bir görünüm sergilemiştir.

Konya'da perakende güveni geçen aya ve geçen yıla kıyasla azaldı

Mayıs 2024'te TEPAV Perakende Güven Endeksi (TEPE) -12,3 puan değerini alırken, KOPE 1,8 puan değerini almıştır. Geçen yılın aynı dönemine göre KOPE 11,1 puan, TEPE 2,6 puan azalış göstermiştir. Geçen aya göre bakıldığında ise KOPE 2,8 puan, TEPE ise 1,1 puan düşüş göstermiştir. Konya perakendesi Türkiye genelinden ve AB-27'den daha olumlu seyrederken, KOPE değerinin aylık azalışında, geçtiğimiz 3 ayda işlerin durumu göstergesindeki 19,3 puanlık kötüleşme belirleyici olmuştur. Diğer taraftan önümüzdeki 3 ayda satış beklentisi göstergesindeki 8,6 puanlık iyileşme ve mevcut stok düzeyinin normalin altında olduğu yönündeki 2,3 puanlık değişim endekse olumlu yansımıştır.

Şekil 1. KOPE ile TEPE karşılaştırılması* (Mayıs 2023 – Mayıs 2024)

*Mevsimsellikten arındırılmış seriler

Tablo 1. Konya Perakende Güven Endeksi*

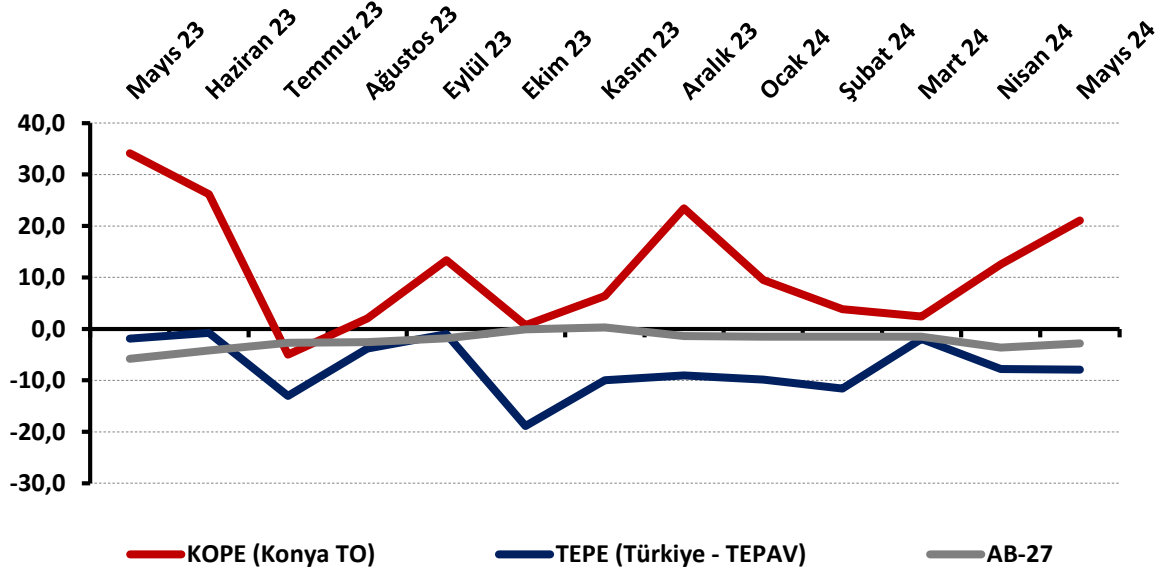
	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2022	10,6	-0,2	2,7	8,4	8,1	3,3	6,3	10,6	11,3	14,9	5,5	6,2
2023	1,1	8,8	10,9	12,4	12,9	8,7	-1,9	0,6	3,3	3,3	4,7	8,4
2024	-1,6	-3,4	-2,4	4,6	1,8							

Konyalı perakendecilerin satış beklentisi geçen yıla kıyasla azalırken, geçen aya kıyasla arttı

Mayıs 2024'te Konya'da faaliyet gösteren perakendecilerin yüzde 38'i önümüzdeki 3 ayda satışlarının artmasını beklerken, satışlarının düşmesini bekleyenlerin oranı yüzde 11,7 düzeyinde olmuştur. Satışlarında bir değişiklik beklemeyenlerin oranı ise yüzde 50,3'tür.

Gelecek 3 aydaki satış beklentileri Mayıs 2023'e göre 13,1 puan azalırken, Nisan 2024'e göre 8,6 puan artmıştır. Gelecek 3 aya ilişkin satış beklentilerinde Konya, Mayıs 2024'te Türkiye genelinden ve AB-27'den daha iyi performans sergilemiştir.

Şekil 2. Önümüzdeki 3 aya ilişkin satış beklentisi* (Mayıs 2023 – Mayıs 2024)

*Mevsimsellikten arındırılmış seriler

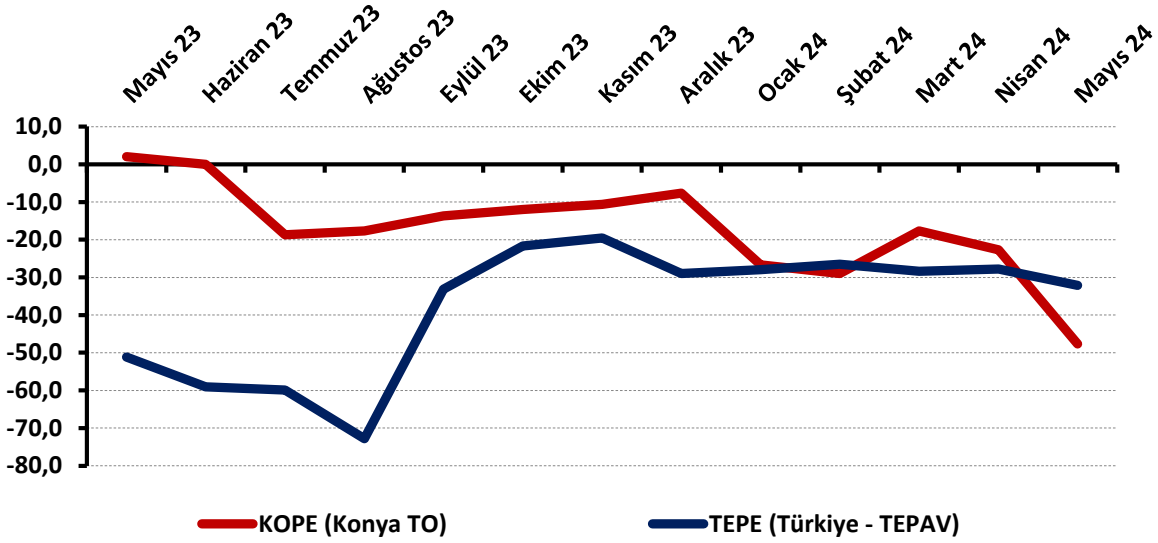
Tablo 2. Önümüzdeki 3 aya ilişkin beklenti*

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2022	19,6	18,2	13,1	22,2	22,1	11,3	14,4	13,4	15,8	25,6	15,0	11,8
2023	14,8	24,3	29,6	28,2	34,2	26,2	-5,0	2,0	13,4	0,7	6,4	23,4
2024	9,5	3,8	2,4	12,5	21,1							

Konya'da perakendecilerin işlerdeki toparlanma algısı azaldı

Mayıs 2024'te işlerdeki toparlanma algısı geçen aya göre 25,0 puan, geçen yılın aynı ayına göre 49,7 puan azalış kaydederek -47,7 değerini almıştır. İşlerinin geçen yılın aynı dönemine göre arttığını belirtenlerin oranı Mayıs 2024'te yüzde 5,0 iken, azaldığını belirtenlerin oranı yüzde 52,7'dir. KOPE anketine katılanların yüzde 42,3'ü ise işlerinin geçen yılın aynı dönemine göre değişmediğini belirtmiştir.

Şekil 3. İşlerin geçen yılın aynı dönemine göre durumu* (Mayıs 2023 – Mayıs 2024)

*Mevsimsellikten arındırılmış seriler

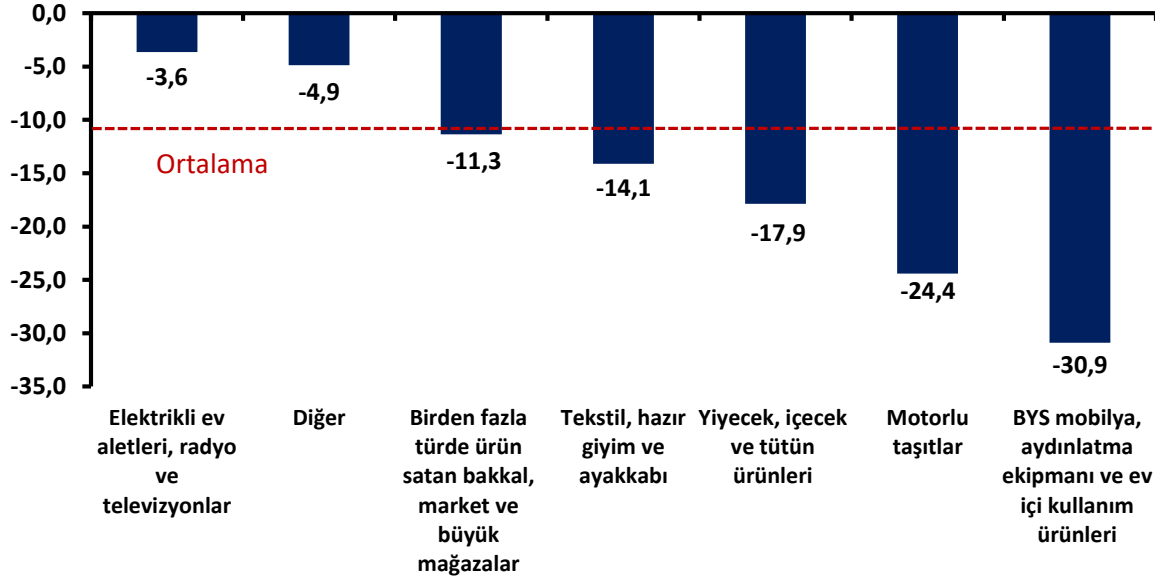
Tablo 3. İşlerin geçen yılın aynı dönemine göre durumu*

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2022	2,0	-13,7	-6,0	-10,7	-14,7	-11,7	-12,0	-0,3	-1,7	6,3	-13,3	-1,0
2023	-2,0	-2,0	0,7	9,3	2,0	0,0	-18,7	-17,7	-13,7	-12,0	-10,7	-7,7
2024	-26,7	-29,0	-17,7	-22,7	-47,7							

Perakende güveni Mayıs ayında tüm sektörlerde azaldı

Konya’da perakende sektörüne alt sektörler itibarıyla bakıldığında, Mayıs ayında geçen yılın aynı dönemine göre “elektrikli ev aletleri, radyo ve televizyonlar” ve “diğer (akaryakıt istasyonu, eczane, parfümeri, nalbur, züccaciye, kırtasiye, vb.)” sektörlerinde ortalamanın üzerinde; “birden fazla türde ürün satan bakkal, market ve büyük mağazalar”, “tekstil, hazır giyim ve ayakkabı”, “yiyecek, içecek ve tütün ürünleri”, “motorlu taşıtlar” ve “mobilya, aydınlatma ekipmanı ve ev içi kullanım ürünleri” sektörlerinde ise ortalamanın altında değişimler görülmüştür. “Mobilya, aydınlatma ekipmanı ve ev içi kullanım ürünleri” sektöründe yüzde 30,9 puanlık daralma görülmektedir.

Şekil 4. Alt sektör bazında KOPE’nin Mayıs 2024’te bir önceki yıla göre değişimi* (puan)

*Mevsimsellikten arındırılmış seriler

Konya perakendesinde beklentiler geçen yıla göre kötümser

KOPE ve TEPE'nin denge değerleri anket soruları bazında karşılaştırıldığında Mayıs 2024'te, "geçtiğimiz 3 ayda işlerin durumu", "önümüzdeki 3 ayda tedarikçilerden sipariş, satış ve istihdam beklentileri" göstergelerinde KOPE'nin daha iyi bir performans sergilediği görülmüştür. "Mevcut stok düzeyi", "önümüzdeki 3 ayda satış ve istihdam beklentileri" dışındaki tüm değerlendirme ve beklentiler Nisan 2024'e kıyasla olumsuz yönde değişirken, "önümüzdeki 3 ayda satış fiyatı beklentisi" ise artmıştır. Bir önceki yıla kıyasla bakıldığında ise "mevcut stok düzeyi" dışındaki değerlendirme ve beklentiler kötüleşmiştir. "Önümüzdeki 3 ayda satış fiyatı beklentisi" ise aynı kalmıştır.

Tablo 4. KOPE ve TEPE soru bazında detaylı sonuçlar* (puan)

Sorular	KOPE (Konya) 05/2023	KOPE (Konya) 04/2024	KOPE (Konya) 05/2024	Bir önceki aya göre değişim 05/2024	Bir önceki yılın aynı ayına göre değişim 05/2024	TEPE (Türkiye) 05/2024
Geçtiğimiz üç ayda işlerinizin gelişimi ne yönde oldu?	2,3	-8,7	-28,0	-19,3	-30,3	-48,9
Mevcut stok düzeyiniz hakkında ne düşünüyorsunuz? ¹	2,3	10,0	12,3	2,3	10,0	19,8
Tedarikçilerden siparişlerinizin önümüzdeki üç ayda ne yönde değişeceğini düşünüyorsunuz?	26,4	-0,5	-0,6	-0,1	-27,0	-19,2
Satışlarınızın önümüzdeki üç ayda ne yönde değişeceğini düşünüyorsunuz?	34,2	12,5	21,1	8,6	-13,1	-7,9
İstihdam ettiğiniz personel sayısının önümüzdeki üç ayda ne yönde değişeceğini düşünüyorsunuz?	8,3	0,7	1,0	0,3	-7,3	-2,1
Satış fiyatlarınızın önümüzdeki üç ayda ne yönde değişeceğini düşünüyorsunuz?	37,7	28,7	37,7	9,0	0,0	51,4
İşleriniz geçen yılın aynı dönemine göre bu yıl nasıl gelişti?	2,0	-22,7	-47,7	-25,0	-49,7	-32,1
Mağaza sayınızın gelecek yıl nasıl değişmesini bekliyorsunuz?	-19,8	-20,4	-21,2	-0,8	-1,4	4,0

¹ Stok düzeyinde pozitif değer stok düzeyinin normalin altında olduğunu ifade etmektedir.

Tablo-4'deki (-) değerler negatif beklentilerin pozitif beklentilerden fazla olduğunu ifade etmektedir.

KONYA PERAKENDE GÜVEN ENDEKSİ (KOPE)

Perakende güveninde Türkiye, AB-27 ve Euro Bölgesi'nden olumsuz yönde ayrıştı

Perakende güveni geçen yıla kıyasla AB-27'de 1,4 ve Euro Bölgesi'nde ise 2,0 puan kötüleşmiştir. En fazla artış Avusturya'da olurken, Avusturya'yı Malta ve İsveç takip etmiştir. Türkiye bu dönemde perakende güveninin 2,6 puanlık azalışı ile AB-27 ve Euro Bölgesi ortalamalarının gerisinde değer almıştır.

Tablo 5. AB-27 ülkeleri ve Türkiye'nin Perakende Güven Endeksi karşılaştırmaları* (Mayıs 2023'e göre)

Ülkeler/ (Puan)	Mayıs 2023'e göre Perakende Güven Endeksi'ndeki Değişim	Mayıs 2024
Avusturya	27,7	-8,4
Malta	11,7	2,7
İsveç	8,0	4,3
Makedonya Cumhuriyeti	6,5	5,7
Yunanistan	5,8	17,9
Sırbistan	4,8	13,3
Litvanya	4,6	8,5
Danimarka	4,4	-5,4
Arnavutluk	2,8	16,2
Almanya	1,8	-16,2
Polonya	1,5	-0,2
Macaristan	0,8	-11,2
Slovakya	0,8	4,4
Slovenya	0,5	12,8
Hırvatistan	0,3	14,3
Bulgaristan	-0,5	15,3
AB-27	-1,4	-5,9
Romanya	-1,8	5,9
Euro Bölgesi-20	-2,0	-6,8
İspanya	-2,4	1,4
Türkiye	-2,6	-12,3
Çek Cumhuriyeti	-3,6	13,2
Karadağ	-3,6	12,5
Fransa	-3,7	-11,0
Portekiz	-4,4	1,2
İtalya	-5,5	9,1
Letonya	-6,5	1,2
Güney Kıbrıs Rum Yönetimi	-6,8	-5,6
Hollanda	-6,9	-0,4
Finlandiya	-18,6	-20,2
Belçika	-18,6	-25,7
Estonya	-19,8	-23,2

*Mevsimsellikten arındırılmış seriler

Kaynak: Eurostat ve TEPAV